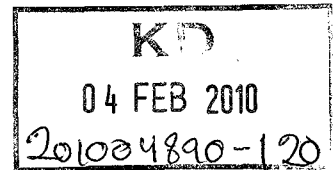

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref
201004890

Vår ref
201004411-/ELU

Dato
1 .02.2011

NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst - innstilling fra utvalget som har sett på pedagogisk tilbud til førskolebarn - høring

Vi viser til Kunnskapsdepartementets ekspedisjon av 29. oktober 2010.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har følgende merknader i saken:

Et kvalitativt godt barnehagetilbud legger grunnlaget for trygghet og læring og et godt skoleløp med redusert risiko for frafall. Dette igjen er viktig for en god helse. Vektleggning på rammeplanens fagområde *Kropp bevegelse og helse* i barnehagens rammeplan gir også en god basis for sunne levevaner med redusert risiko for sykdom senere i livet.

HOD vil benytte anledningen til å vise til forslag til ny folkehelselov som etter planen skal iverksettes fra 2012. Den skal medvirke til en samfunnsutvikling som styrker folkehelsen og utjevner sosiale forskjeller i helse og levekår. Folkehelsearbeid krever systematisk og langsiktig innsats både i og utenfor helsetjenesten, og på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Ansvaret for folkehelsearbeidet legges til kommunen som sådan. Mye av grunnlaget for god helse i oppveksten og gjennom livsløpet legges i barne- og ungdomsårene. Barnehage og skole vil derfor være helt sentrale arenaer for folkehelsearbeidet, der utdannings- og helsemyndighetene har felles mål. HOD ser det som positivt at Kunnskapsdepartementet har så sterk fokus på kvalitet i barnehagen jfr. St meld nr. 41 (2008- 2009), og nå Brenna-utvalgets utredning.

HOD viser til omtalen av kosthold, mat og måltider og fysisk aktivitet i St. meld. nr. 41 (2008-2009) og den betydning disse elementene kan ha i de fleste av rammeplanens fagområder hvis de utnyttes på en god måte. HOD mener generelt at arbeid med mat

---

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 3

Telefon
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 77

Saksbehandler
E.Lien Utstumo
22 24 84 43

og måltid og fysisk aktivitet/friluftsliv med fordel kan utnyttes bedre som pedagogisk virkemiddel i barnehagen.

HOD ber om at dette ivaretas i det videre arbeid med kvalitet i barnehagen, både i forhold til kompetanse hos personellet, konkretiseringer i barnehagens årsplan, samarbeid med andre instanser, barnas medvirkning, foreldresamarbeid mv.

HOD støtter utvalgets forslag i 12.3.1 om tverrfaglige samarbeidsteam og styrking av foreldrerollen i 12.3.2. HOD støtter videre forslag i 12.4. 1 om at det i tillegg til mål knyttet til fagområdene, også settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse, og at barn også selv får sette mål for egen læring og utvikling. Rammeplanen sier at omsorg skal komme til uttrykk i blant annet lek og måltider, som bør inkluderes i tilknytning til eventuelle nye mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse.

Det gis støtte til forslaget om å stille tydeligere krav til årsplanarbeidet i 12.4.2. Det er naturlig at mat og måltid og fysisk aktivitet synliggjøres her, og at det settes klare mål og planer for arbeidet med mat og måltid og fysisk aktivitet i årsplanen. Dette gir grunnlag for gode uformelle læringssituasjoner som ved god kompetanse hos personellet bør kunne utnyttes i større grad enn tilfellet er i dag. Disse temaene hører primært inn under fagområdet kropp, bevegelse og helse, men egner seg godt også som virkemiddel for å nå mål innen de andre fagområdene i rammeplanen.

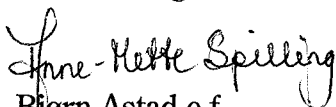
HOD mener elementer i forbindelse med mat/dyrking av mat, innkjøp, matlaging og fysisk aktivitet og opphold i naturen er godt egnet som grunnlag for skoleforberedende aktiviteter og bør inkluderes i utvalgets forslag under punkt 12.4.3. Disse elementene er også godt egnet i et tilpasset tilbud til barn med særlige behov omtalt i 12.4.4. HOD mener det er behov for ulike former for kompetanse i barnehagen for å sikre et variert tilbud til barna. Mat og måltid og fysisk aktivitet/friluftsliv er som nevnt viktige elementer i en barnehagehverdag og kompetanse på disse fagområdene vil kunne være et viktig supplement til dagens kompetanse. Disse fagområdene er i tillegg viktige å ivareta og styrke i utdanningen av førskolelærere og barne- og ungdomsarbeidere. HOD støtter utvalgets forslag i 12. 7 om sterkere nasjonale kvalitetskrav, tilsyn og moderasjonsordninger. HOD vil også be om at det i det videre arbeid med kvalitet i barnehagen vurderes om ordningen med kostpenger er hensiktsmessig slik den er utformet i dag. Satsen er økende, og det er store forskjeller barnehagene i mellom både med hensyn til størrelse og mattilbud.

Med den kraftige volumøkningen i barnehagen de senere årene, vil styring og kvalitetsutvikling være en oppgave for det statlige apparatet. Det bør foretas en gjennomgang av organisering av det ulykkesforebyggende arbeidet, herunder ansvarsdeling og samarbeid. HOD viser i denne sammenhengen til Regjeringens nasjonale strategi for forebygging av ulykker som medfører personskade som viser at det mangler en oversikt over

ulykker i barnehager, og at det ikke er noen eksplisitte mål for å redusere antallet barnehageulykker.

Forsøket med gratis kjernetid bidrar til å sikre barn gode språkkunnskaper og en bedre forberedt skolestart. Forsøket senker barrierene for barnehagedeltagelse og har resultert i økt barnehagedeltagelse blant annet i innvandrergrupper. HOD støtter en videreføring av forsøket med gratis kjernetid på bakgrunn av at det bidrar til språkutvikling og sosial kompetanse, og skaper bedre muligheter for læringsutbytte i skolen. HOD har ikke tatt stilling til om forsøket med gratis kjernetid bør gjøres landsdekkende, og mener bruken av disse midlene ev. må vurderes nærmere. HOD støtter Brenna-utvalget i at det på det nåværende tidspunkt er viktig å prioritere å heve kvaliteten i barnehagen. Likeverdig og høy kvalitet i barnehagen og et godt pedagogisk tilbud, er en forutsetning for at økt barnehagedeltagelse skal løfte den dårligst stilte delen av befolkningen og utjevne sosiale helse- og utdanningsforskjeller mellom grupper.

Med vennlig hilsen

 Bjørn Astad e.f.
avdelingsdirektør

E. Lien Utstumo
rådgiver